

ГОДИШНИК НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО НАУКИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕТО И ИЗКУСТВОТА
КНИГА ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ

Том 115

ANNUAL OF SOFIA UNIVERSITY “ST. KLIMENT OHRIDSKI”
FACULTY OF EDUCATIONAL STUDIES AND THE ARTS
BOOK OF EDUCATIONAL STUDIES
Volume 115

EFFECTIVE PEDAGOGICAL INTERACTION IN A MULTICULTURAL ENVIRONMENT

OPERATIONAL PROGRAMME “SCIENCE AND EDUCATION FOR SMART GROWTH”

The first stage of the project is study of the organizational climate and culture in the partnering kindergartens and schools, realized by Ethnotolerance NGO's experts. The results will outline the strengths and weaknesses, opportunities and difficulties, related to the equal access to opportunities and participation of all students in the Bulgarian education system. Subject of assessment will be the interactions between the educational specialists and parents, children, other stakeholders, including representatives of the marginalized communities, the school board, and the public authorities board. These diagnostics will underlie the analytical report, tailored to each kindergarten and school, detailing guidelines for modification of the institutional strategy towards enhancing the intercultural sensitivity and competence of the educational specialists. The needs of specific trainings in the field of work in a multicultural educational environment will be identified depending on the linguistic, ethnic, religious and age features of the children and students from the partnering kindergartens and schools. The experts from Ethnotolerance will draft the timeline for organization of the trainings for educational specialists for work in a multicultural environment. Based on the need's analysis will be prepared the plan for the professional development and upskilling the educational specialists to work with children and students of different ethnic background. The schedule will be agreed with the principals and will include programmes, awarding credits to participants, delivered by the Faculty of Educational Studies and the Arts and the trainings without credits, delivered by Ethnotolerance to educational specialists and educational mediators.

ЕФЕКТИВНИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ПРОЕКТ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“

Проектът е по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, процедура BG05M2OP001-3.017 „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“, с период на изпълнение 2021–2023 г.

Целта на проекта е повишаване на интеркултурната сензитивност и професионалната компетентност на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда и усъвършенстване на уменията им за преподаване на знания и формиране на умения у децата и учениците за възприемане на етнокултурните различия в светлината на философията на интеркултурното образование.

За постигането на тази цел са изведени следните задачи:

- Идентифициране и анализиране на организационния климат и организационната култура в образователната институция (детска градина или училища) за установяване на силните и слабите страни, възможностите и затрудненията относно реализирането на равноправно участие на всички ученици в българската образователна система;
- Проучване и оценяване на работата на педагогическите специалисти от образователната институция с родителите и с децата, оценяване на работата със заинтересованите страни, в т.ч. на представителите на маргинализирани общности, на училищното настоятелство, обществения съвет и др.;
- Проучване на работата на образователните медиатори в институциите, в които има такива, и оценяване на необходимостта от назначаване в други партниращи образователни институции;
- Изготвяне на аналитичен доклад с насоки за промяна на институционалната стратегия на детската градина или училището по посока изграждане у педагогическите специалисти на умения за опознаване на спецификите в етнокултурното поведение на техните възпитаници и повишаване на равнищата на тяхното приемане и подкрепяне, без това да противоречи на развитието на детската личност като уникална, но едновременно с това и като носител на националните ценности;
- Диагностициране на нуждите от специфични обучения в областта на работата в мултикултурна образователна среда в зависимост от езиковите, етническите, религиозните и възрастовите характеристики на децата и учениците в партниращите образователни институции – детски градини и училища;
- Разработване на план за провеждане на обучения за работа в мултикултурна среда на педагогическите специалисти за преодоляване на негативните

стереотипи и културните дистанции и създаване на подходящ социално-психологически климат;

- Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти чрез получаване на нови знания и най-вече методически практически умения за работа с деца и ученици с различен етнически произход;

- Реализиране на образователно-възпитателен процес, подчинен на философията на интеркултурализма и на безпристрастната педагогика, при който педагогическите специалисти ще работят за повишаване на мотивацията за учене на културно различните, включително за изучаване на майчиния език и подкрепа на културната им идентичност.

Първият етап на проекта представлява проучване от експертите на бенефициента СНЦ „Етнотолеранс“ на организационния климат и организационната култура в 13 детски градини и училища, които са партньори в проекта за установяване на силните и слабите страни, възможностите и затрудненията относно реализирането на равноправно участие на всички ученици в българската образователна система. Целта е да се проучи и оцени работата на педагогическите специалисти с родителите, децата, други заинтересовани страни, в т.ч. представители на маргинализираните общности, училищното настоятелство и обществения съвет. На базата на тази диагностика за всяка детска градина и училище се изготвя аналитичен доклад с насоки за промяна на институционалната стратегия по посока повишаване на интеркултурната сензитивност и компетентност на педагогическите специалисти. По този начин нуждите от специфични обучения в областта на работата в мултикултурна образователна среда се определят в зависимост от езиковите, етническите, религиозните и възрастовите характеристики на децата и учениците в партниращите образователни институции – детски градини и училища.

Вторият етап от проекта включва провеждането на обучения за педагогически специалисти с присъждане на 2 или 3 квалификационни кредита. Екипът на ФНОИ разработи, съгласува и утвърди програми и свързаната с тях документация по 13 теми, по които до момента преподаватели от ФНОИ реализираха 24 обучения в София, Перник и в с. Караджово. Темите на обученията са:

1. Педагогически взаимодействия в мултикултурна среда
2. Образование без предразсъдъци
3. Мениджмънт на мултикултурна класна стая
4. Модели за работа с ромски деца и родители
5. Иновативни и интерактивни методи за работа в мултикултурна среда ЦК
6. Приобщаващо образование в мултикултурна среда
7. Арттехники при работа в мултикултурна среда
8. Психодинамичен тренинг за работа в мултикултурна среда
9. Социални услуги в мултикултурна среда

10. Образование за учители по правата на детето в мултикултурна среда ЦК
11. Социалнопедагогически подход за гражданско образование в мултикултурна среда ЦК
12. Иновативни техники при езиково обучение в мултикултурна среда
13. Диагностика на напредъка на учениците в мултикултурна среда.